

Strah od stigme produbljuje šutnju

Psihologinja Iva Tadić potvrđuje da su usamljenost, izolacija i emocionalna deprivacija među najčešćim iskustvima radnika iz jugoistočne Azije u Hrvatskoj. „Posao je lagan, ali osjećaji su teški“, rekao je jedan od anketiranih stranih radnika. Ta kratka rečenica sažima dubinu psihosocijalnog tereta koji nose.

Istodobno, istraživački tim upozorava da su teme poput usamljenosti, mentalnog zdravlja ili seksualne apstinencije izrazito teško istražive zbog kulturnih tabua, nepovjerenja u institucije i straha od stigme, što dodatno produbljuje šutnju i nevidljivost stvarnih potreba imigranata.

U razgovoru za naš portal dr. sc. Tadić razlaže što znače rezultati najnovijeg istraživanja Instituta za migracije, koji se obrasci deprivacije već sada jasno vide i je li hrvatsko društvo uopće svjesno koliko je ovaj oblik „tihe ljudske migracije“ duboko osoban, emocionalan i socijalno krhak proces.

(https://promise.hr/wp-content/uploads/2025/11/iva_tadic.jpg) dr. sc. Iva Tadić

U vašem istraživanju detektirate „stvarne potrebe stranih radnika koje nisu isključivo ekonomske“. Jesu li se tijekom dosadašnjeg rada pojavili obrasci socijalne, emocionalne ili intimne deprivacije među radnicima iz Nepala, Bangladeša, Indije i Filipina?

Iva Tadić: U našem istraživanju radnici imigranti jasno ističu da je njihov dolazak u Hrvatsku prvenstveno ekonomski motiviran: žele financijski poduprijeti svoje obitelji. No, kao što je Max Frisch mudro primijetio: „Tražili smo radnike, došli su nam ljudi.“ Radnici imigranti dolaze sa svojim emocionalnim, socijalnim i kulturnim potrebama. Premda je istraživanje još u tijeku, već sada uočavamo obrasce socijalne i emocionalne deprivacije. Najmanje su zadovoljni kvalitetom bliskih odnosa, što je očekivano: odvojeni su od obitelji i prijatelja, a u Hrvatskoj su okruženi uglavnom kolegama i sustanarima s kojima rijetko razvijaju intimnije veze. Posljedično primjećujemo značajno sniženu subjektivnu kvalitetu života, što je u skladu s nalazima međunarodnih istraživanja o psihosocijalnom stanju radnika imigranata.

Koliko je uopće moguće pristupiti ovako osjetljivim temama u istraživačkom smislu – primjerice pitanjima usamljenosti, emocionalnog zdravlja ili seksualne apstinencije imigranata, s obzirom na kulturološke barijere i nepovjerenje prema institucijama?

Iva Tadić: Istraživanja koja uključuju radnike imigrante su rijetka, kako globalno, tako i u Hrvatskoj. Budući da su ova istraživanja uglavnom eksploratorna, pristupamo im vrlo oprezno i svjesni brojnih izazova. Najčešće prepreke uključuju nepovjerenje prema institucijama, strah od posljedica, jezične barijere i značajne kulturološke razlike. Primjerice, naš suradnik s Filipina upozorio nas je da je u filipinskom društvu razgovor o psihičkom

Doživljaji i priče sa Sardinije - otoku od tristo čuda u CeKaTeu; ulaz je besplatan
(<https://promise.hr/dozivljaji-i->

NAJČITANIJE

Uhićenje Mikulića eksplodiralo kao signal: Zeleni odred: 'Opasni otpad nam preuzima državu!'

ODLETIO DIREKTOR koji se protivio muljanju i UHLJEBNICA je postala voditeljica službe u Plinari!

'Svi likovi u filmu 260 days, koji tumače one koji su silovali i tukli u Dalju, nosit će imena stvarnih zločinaca'

'Po genijalnom Tim Rothu pamtit će se '260 DAYS'; rasplakao je cijeli set kada je odglumio nešto svoje'

Ana Maria Braim dva je tjedna u ISTRAŽNOM ZATVORU; prisilno su je liječili, a POSVE JE PRISEBNA!

zdravlju i emocionalnim poteškoćama još uvijek tabu, što i potvrđuje izjava jednog od njih: “Nekad na poslu teško suzdržavam suze kad se sjetim obitelji. Ne pričam o tome. Nemam s kime pričati. Svima nam je isto.” Zbog takvih okolnosti potrebno je postupno graditi odnos povjerenja, omogućiti anonimnost i koristiti kulturološki senzibilizirane pristupe prikupljanju podataka.

Možete li potvrditi postoji li razlika u razini integracije između radnika koji žive u radničkim kampovima i onih koji žive disperzirano u gradovima? Kako ta razlika utječe na njihovu psihosocijalnu dobrobit?

Iva Tadić: U našem dosadašnjem istraživanju nismo još sistematski uspoređivali radnike koji žive u radničkim kampovima s onima koji žive disperzirano u urbanim sredinama. Međutim, međunarodna literatura ukazuje da uvjeti stanovanja mogu imati značajan utjecaj na psihosocijalnu dobrobit radnika imigranata. Kampovi često potiču veću izolaciju od lokalne zajednice, dok disperzirano stanovanje može olakšati kontakt s domaćim stanovništvom, pristup uslugama i osjećaj uključenosti. Planiramo u nastavku istraživanja detaljnije analizirati kako različiti modeli stanovanja utječu na integraciju i kvalitetu života radnika.

Prema vašim saznanjima, kako lokalne zajednice reagiraju na pojavu velikog broja mladih, samih muškaraca iz drugih kultura? Uočavate li pojave stigmatizacije ili straha, i kako se to reflektira na integraciju?

Iva Tadić: Institut za istraživanje migracija nedavno je proveo drugi val istraživanja o stavovima hrvatskih građana prema radnicima imigrantima, a rezultati pokazuju rast kritičnosti u odnosu na prethodnu godinu: potpuno nezadovoljstvo prisutnošću stranih radnika izražava 20,6% građana, djelomično nezadovoljnih je 42,2%, a neutralnih je 34,1%. Zadovoljstvo iskazuje manjina ispitanika: 2,8% su djelomično zadovoljni, a tek 0,3% potpuno zadovoljni. Ove je godine mjerena i socijalna distanca prema radnicima imigrantima, a rezultati upućuju na visok stupanj društvene rezerviranosti prema njima. Prihvatanje je najizraženije u radnom okruženju, dok su bliži oblici društvenih odnosa rijetko prihvatljivi. Gotovo nitko od ispitanika ne želi da strani radnik postane član njihove obitelji, 2,4% građana želi ih za prijatelje, 5,7% prihvatilo bi ih kao susjede, a oko 10% ih želi za kolege na poslu. Kako je u zaključku ovog istraživanja rekao moj kolega s Instituta, dr. Ivan Balabanić: „Budući da je integracija dvosmjernan proces u kojem strani radnici trebaju prihvatiti hrvatsku kulturu i vrijednosti, ali i domaće stanovništvo treba pokazati otvorenost prema kulturnoj različitosti stranih radnika, ovi nalazi upućuju na to da će integracija stranih radnika u hrvatsko društvo biti veliki izazov.“

Jesu li migranti u vašem istraživanju sami artikulirali osjećaj izoliranosti, usamljenosti ili emocionalne praznine? Povezuju li to s fizičkom odvojenošću od obitelji i partnerica?

Iva Tadić: Svi sudionici našeg istraživanja koji su u Hrvatskoj bez obitelji ističu osjećaje tuge, usamljenosti i izoliranosti. Iako su u čestom kontaktu s članovima obitelji putem telefonskih i video poziva, oni sami ističu da ništa ne može zamijeniti osobnu prisutnost i bliskost. Dodatnu težinu donosi činjenica da rijetko putuju doma. Često osjećaju da se „pravi život“ njihovih obitelji odvija daleko od njih i bez njih, i veliki, značajni događaji i oni mali, svakodnevnici. Jedan radnik s Filipina rekao mi je, suzdržavajući suze: “Posao je lagan, ali osjećaji su teški.”

Koliko je u hrvatskom društvu uopće prisutna svijest da radnici iz zemalja jugoistočne Azije dolaze iz kultura u kojima je briga o zajednici, obitelji i kolektivnom životu izrazito važna, te da izoliran život u malim sobama, radnim smjenama i bez obitelji stvara duboku dislokaciju identiteta?

Iva Tadić: U hrvatskom je društvu još uvijek nedovoljno razvijena svijest o kulturnim vrijednostima iz kojih dolaze radnici iz jugoistočne Azije. U mnogim azijskim kulturama naglasak je na zajednici, kolektivnoj odgovornosti, obiteljskoj povezanosti i snažnim društvenim mrežama. Dolazak u sredinu u kojoj borave u prenapučenim i(li) skućenim

sobama, rade u smjenama i nemaju obiteljsku podršku teško im je breme: “Kod kuće nikad nisam bio sam. Ovdje sam sam i kad sam s ljudima”. Mnogi se suočavaju s osjećajem gubitka uloga koje su imali u obitelji i zajednici, bilo kao sinovi, očevi, partneri ili skrbnici. Taj nesrazmjer između kulturnih vrijednosti i stvarnih životnih uvjeta važan je faktor rizika za emocionalne i psihosocijalne poteškoće.

Smatrate li da će rezultati vašeg projekta potaknuti institucije da kreiraju integracijske politike koje uvažavaju i emocionalne, psihosocijalne i intimne potrebe migranata – a ne samo ekonomske? Ako da, u kojem smjeru bi te politike trebale ići?

Iva Tadić: Integracija nije i ne bi trebala biti samo političko, ekonomsko ili administrativno pitanje. Nadamo se da će rezultati našeg i svih ostalih istraživanja potaknuti institucije na razvoj sveobuhvatnih integracijskih politika koje uzimaju u obzir ne samo ekonomsku integraciju, već i osjećaj kulturnog pripadanja i psihičkog blagostanja za radnike imigrante. Takve bi politike trebale uključivati sljedeće: potporu socijalnoj uključenosti, programe kulturne orijentacije za radnike i poslodavce, razvoj dostupnih usluga za psihičko zdravlje, ulogu lokalnih zajednica i sustavnu zaštitu radničkih prava. Zadovoljni radnici su motiviraniji, zdraviji i produktivniji, što koristi i njima i hrvatskom društvu. Integracija je, na kraju, ne samo regulatorno, nego i društveno i etičko pitanje. Jedna je radnica izrazila svoju nadu u budućnost ovako: “Nadam se da nas jednog dana neće gledati kao strance, kao radnike, već kao žene, kao ljude.” (Foto: Pixabay, Institut za migracije)

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti

„Ako se bojite za svoje kćeri, onda pripazite na svog partnera, a ne na imigrante!“ (<https://promise.hr/ako-se-bojite-za-svoje-kceri-onda-pripazite-na-svog-partnera-a-ne-na-imigrante/>)

Uskoro pola milijuna stranih radnika u RH. Kako ih integriramo? Ministarstva odbijaju odgovoriti! (<https://promise.hr/uskoro-pola-milijuna-stranih-radnika-u-rh-kako-ih-integriramo-ministarstva-odbijaju-odgovoriti/>)

Najskrivljeniji aspekt migracije: Intimne ispovijesti stranih radnika o životu bez partnerica (<https://promise.hr/najskrivljeniji-aspekt-migracije-intimne-ispovijesti-stranih-radnika-o-zivotu-bez-partnerica/>)

0 komentar

Sortiranje prema [Facebookov dodatak za komentare](#)

0 komentar

Sortiranje prema [Facebookov dodatak za komentare](#)

Iva Tadić 1 (<https://promise.hr/tag/iva-tadic/>)

radnici imigranti 1 (<https://promise.hr/tag/radnici-imigranti/>)

Institut za migracije 1 (<https://promise.hr/tag/institut-za-migracije/>)

integracija 3 (<https://promise.hr/tag/integracija/>) top 1885 (<https://promise.hr/tag/top/>)

© Promise.hr

[Naslovnica \(https://promise.hr/\)](https://promise.hr/) • [O nama \(https://promise.hr/o-nama/\)](https://promise.hr/o-nama/) • [Impressum \(https://promise.hr/impressum/\)](https://promise.hr/impressum/) • [Uvjeti korištenja \(https://promise.hr/uvjeti-koristenja/\)](https://promise.hr/uvjeti-koristenja/) •

 (<https://www.facebook.com/portal.promise>)